

مروری بر روش های تشخیص آزمایشگاهی یرسینیا پستیس

خاطره کبیری^۱، کیوان مجیدزاده^۲، محمد سلیمانی^{۳*}

^۱کارشناس ارشد میکروبیولوژی، گروه میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران
^۲استادیار بیوتکنولوژی، مرکز تحقیقات زیست فن آوری تسنیم، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی آجا تهران، تهران، ایران
^۳استادیار میکروبیولوژی، گروه میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران
^{*}نویسنده مسئول: دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران
آدرس الکترونیک: soleimanidor@yahoo.com

چکیده

یرسینیا پستیس عامل سببی بیماری طاعون، یک باسیل گرم منفی از خانواده انتروباکتریاسه می باشد. این باکتری بر طبق طبقه بندی مرکز کنترل و پیشگیری بیماری ها در آمریکا، به دلیل نرخ بالای مرگ و میر و انتقال آسان از طریق آئروسل های تنفسی آلوده در دسته A عوامل بیولوژیک قرار گرفته است. در این مطالعه، مروری جامع بر روش های تشخیصی رایج، مولکولی و مدرن انجام شده است. بررسی ها نشان داد برای تشخیص این باکتری از روشهای مختلف باکتریولوژیک، سرولوژیک و مولکولی استفاده می شود. در حال حاضر کیت های متعدد تجاری و دستی برای تشخیص این باکتری در آزمایشگاه ها استفاده می شود. روش های مبتنی بر کشت دشوار و وقتگیر است. روش های مولکولی سریع و قابل اعتمادند و دارای پتانسیل بالایی برای تشخیص در آزمایشگاه ها هستند

واژه های کلیدی: یرسینیا پستیس، طاعون، روش تشخیص

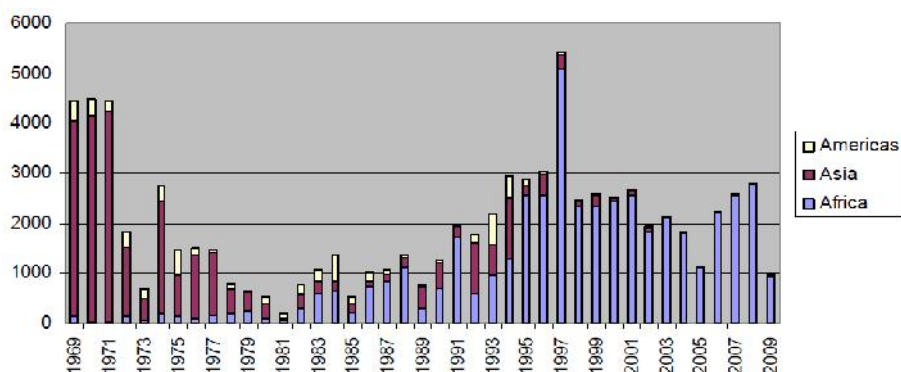
مقدمه

در سال ۲۰۰۴ در چین ۱۹ مورد ابتلا و ۸ مورد مرگ، بدنبال شکار و کشتن سنجاب های آلوده به طاعون گزارش شده است [۷]. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، در سال های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶، چندین اپیدمی طاعون در کنگو رخ داده است. این کشور به عنوان یکی از مناطق طاعون خیز فعال دارای اهمیت بسیاری است به طوری که سالانه حدود ۱۰۰۰ مورد ابتلا به طاعون در این کشور ثبت می گردد [۸]. در سال ۲۰۰۹ در حدود ۹۸۴ مورد ابتلا و ۷۱ مورد مرگ ناشی از این بیماری در دنیا ثبت شده که بیشترین موارد به ترتیب مربوط به کشورهای کنگو، ماداگاسکار، اوگاندا، پرو و چین بوده است [۶]. همچنین در ماداگاسکار طی سال ۲۰۱۲، ۲۵۶ مورد ابتلا به طاعون و ۶۰ مورد مرگ و در سال ۲۰۱۳، ۴۲ مورد مرگ ثبت گردیده است [۹].

طاعون در ایران: از پزشکان ایرانی نسخه هایی مانند رساله طاعون، طب ملکی و کتاب قانون درباره این بیماری به جا مانده است. دردوران صفویه (۱۷۳۵-۱۴۹۵) طاعون در شهرهای مختلف از جمله قزوین و اردبیل همه گیر و منجر به مرگ ۳۰ هزار نفر گردید. در زمان سلطنت شاه عباس (۱۶۲۸-۱۵۸۷) شیوع وبا و طاعون از قزوین شروع و به شهر های دیگر سرایت و سبب مرگ ۲۰ هزار نفر شد. در سال های ۱۷۲۷ و ۱۷۳۱ نیز بار دیگر طاعون جان هزاران ایرانی را گرفته است. طاعون در سال ۱۸۷۱ در سقز و بانه و در سال ۱۹۱۳ در کردستان و خراسان اپیدمی شد. در دوران قاجار (۱۹۷۴-۱۹۲۵) علت بسیاری از مرگ

طاعون در جهان: یرسینیا پستیس عامل بیماری طاعون، از طریق کک جوندگان به انسان و از طریق آئروسل های تنفسی به انسان یا حیوانات دیگر انتقال می یابد [۱]. این بیماری در طی سه پاندمی سبب مرگ میلیون ها انسان شده است. اولین پاندمی یا طاعون ژوستینی (م ۵۴۶-۵۴۱) در آسیا، آفریقا و اروپا منجر به مرگ ۱۰۰ میلیون نفر گردید. دومین پاندمی مشهور به مرگ سیاه در قرن چهاردهم میلادی (م ۱۳۵۰-۱۳۴۷) منجر به مرگ ۵۰ میلیون نفر شد. در این پاندمی بیشترین مرگ و میر مربوط به اروپایی ها بوده است. سومین پاندمی (م ۱۹۰۳-۱۸۹۴) در هنگ کنگ شروع و توسط کشتی های تجاری در همه جهان انتشار یافت. در همین دوره الکساندر یرسین^۱ عامل این بیماری را شناسایی کرد. در سال ۱۹۷۰ این ارگانیسم یرسینیا پستیس نام گرفت [۲، ۳، ۴].

در حال حاضر اگرچه ابتلا به طاعون کاهش یافته است اما هنوز هم مناطق طاعون خیز، تقریباً در همه کشورها به جز استرلیا، مدار استوا و اطراف آن و مناطق گرمسیری دارای دمای ۴۵-۴۰ درجه سانتیگراد وجود دارد. البته کانون های طبیعی طاعون تحت تاثیر عواملی چون آب و هوا، طبیعت زمین و مهاجرت جوندگان متغیر هستند. بر اساس گزارشات سازمان بهداشت جهانی^۲ بیشترین اپیدمی های طاعون در دهه ۱۹۷۰ مربوط به آسیا و طی سال های ۲۰۰۹-۱۹۸۰ مربوط به آفریقا بوده است (شکل ۱) [۴، ۵، ۶].

شکل ۱: گزارش سازمان بهداشت جهانی در سال های ۱۹۶۹ تا ۲۰۰۹ [۶].

1 - Alexandre Yersin

2 - World Health Organization

و میرها وبا و طاعون بوده است. در سال ۱۹۴۶ دکتر بالتازار و دکتر کریمی، کانون طاعون خیز کردستان را شناسایی کردند. نتیجه تحقیقات آنها منجر به شناسایی چهار گونه چونده شد که دو گونه مریون لیبیکوس^۱ و مریون پرسیکوس^۲ نسبت به طاعون مقاوم و دو گونه دیگر به نام های مریون تریسترامی^۳ و مریون وینوگرادوی^۴ نسبت به آن بسیار مستعد و آسیب پذیر بودند. در طی سال های ۱۹۴۷ تا ۱۹۵۶ در ناحیه غرب ایران ۹ بار طاعون اپیدمی و منجر به مرگ ۱۵۶ نفر گشت [۱۰].

آخرین گزارش رسمی مبنی بر مشاهده طاعون در بین جوندگان، مربوط به سال ۱۹۷۸ در شهرستان سراب واقع در استان آذربایجان شرقی است. پس از آن به مدت سه دهه مطالعه بر روی طاعون انجام نگرفت. در سال ۲۰۱۱ تیم تحقیقاتی انیستیتو پاستور ایران به منظور مطالعه بر روی حیوانات مخزن طاعون در ناحیه غرب ایران (محدوده مرز بین استان های کردستان و همدان)، منطقه ای به مساحت ۲۰۰۰ متر مربع را بررسی کرده و یک قلاده سگ آلوده به طاعون شناسایی نمود. در ادامه تحقیقات در سال ۲۰۱۲ منطقه ای در حدود ۱۲۰۰ متر مربع (منطقه ای که سگ آلوده مشاهده شده بود) بررسی و سه قلاده سگ و یک چونده مبتلا به طاعون مشاهده شد. نتایج آنها نشان داد، اگرچه گزارش رسمی از طاعون انسانی از سال ۱۹۶۶ این منطقه گزارش نشده است اما این منطقه همچنان به عنوان یک کانون طاعون خیز فعال مطرح می باشد [۱۱]. در چنین کانون هایی، باکتری توسط کک های ناقل بین جوندگان دارای مقاومت نسبی به بیماری در حال انتقال است و یک انزیوسی به وجود می آورد. هرگاه انتقال باکتری به جوندگان حساس به این بیماری رخ دهد باعث بروز یک اپیزیوسی می گردد که با مرگ و میر فراوان جوندگان همراه است. وقوع اپیزیوسی از لحاظ ایجاد شرایط مناسب برای رخداد یک اپیدمی در بین جمعیت انسانی اهمیت دارد. نتایج مطالعات اپیدمیولوژیک در ایران نشان داده است که وقوع یک اپیزیوسی می تواند به مدت ۳-۴ سال به طول انجامد [۱۱، ۱۲].

سوءاستفاده از یرسینیا پستیس در بیوتروریسم: انتقال طاعون ریوی از طریق آئروسل های آلوده به راحتی انجام می شود. بطوری که در طی سه پاندمی مهم طاعون، ۲۰۰ میلیون نفر از طریق تنفس مبتلا شده اند. بر اساس طبقه بندی مرکز کنترل و پیشگیری بیماری ها در آمریکا این باکتری در دسته A عوامل بیوتروریسمی قرار می گیرد. از خصوصیات این دسته، انتقال آسان انسان به انسان و نرخ بالای مرگ و میر می باشد. از یرسینیا پستیس بدلیل سهولت در دسترسی، موثر بودن در حالت خشک و قابلیت پخش توسط آئروسل ها برای ساخت سلاح های بیولوژیک استفاده شده است. اولین بار ژاپنی ها در جنگ جهانی دوم از این باکتری برای ایجاد اپیدمی طاعون در چین استفاده کردند. ایالات متحده و شوروی سابق نیز بر روی طاعون به عنوان سلاح زیستی مطالعات زیادی انجام داده اند. بر طبق گزارشات سازمان بهداشت جهانی در صورتی که حدود ۵۰ کیلوگرم باسیل یرسینیا پستیس به صورت افشانه (آئروسل) بر فراز شهری با جمعیت ۵ میلیون نفر رها گردد، حدود ۱۵۰ هزار مورد طاعون ریوی و ۳۶ هزار مورد مرگ بدنبال خواهد داشت [۶، ۱۳، ۱۴، ۱۵].

خصوصیات فیزیولوژیک و ژنتیکی: یرسینیا پستیس از خانواده انتروباکتریاسه و دارای سه بیوتیپ بنام های آنتیکوآش، ارینتالیس^۶ و مدیاوالیس^۷ می باشد [۲]. این باکتری کوکوباسیل گرم منفی، بدون حرکت، اسپور و کپسول می باشد. گرچه در دمای ۴۰-۴ درجه سانتیگراد رشد می کند اما دمای بهینه رشد آن ۲۸ تا ۳۰ درجه سانتیگراد است. pH بهینه برای آن ۷/۶-۷/۲ است اما شرایط سخت PH بین ۹/۶-۵ را نیز تحمل می کند. در حالی که کپسول واقعی ندارد اما در دمای بالاتر از ۳۳ درجه سانتیگراد، پوشش کربوهیدراتی بنام آنتیژن کپسولی f1 پیدا می کند. این باکتری کند رشد و به بیش از ۲۴ تا ۴۸ ساعت برای ایجاد کلنی مشخص نیاز دارد. این باکتری دارای سه پلاسمید موثر در بیماریزایی می باشد. پلاسمید pPCP1 (pPst، pPla) دارای ۹/۵ kb طول است و کد کننده پروتئین فعال کننده پلاسمینوژن،

1 - Meriones libycus

2 - Meriones persicus

3 - Meriones tristrami

4 - Meriones vinogradovi

5 - Antigua

6 - Orientalis

7 - Mediaevalis

کوآگولاز و پستیپین می باشد. پلاسمید pMT1 (pFra) دارای ۱۰۰ kb طول و کد کننده آنتی ژن کپسولی f1 و توکسین مورین می باشد. این دو پلاسمید فقط در یرسینیا پستیپس وجود دارند. پلاسمید pCD1 (pYV، pCad) به طول ۷۰ kb در یرسینیا پستیپس، یرسینیا سودوتوبرکلوزیس و یرسینیا انتروکولیتیکا مشترک بوده و عملکرد آن، پاسخ به افت کلسیم و بیان سیستم ترشحی تیپ سه می باشد [۱۶، ۷، ۳].

علائم بالینی طاعون: بیماری طاعون به سه شکل خیارکی^۱، باکتری^۲ و ریوی^۳ مشاهده می شود. طاعون خیارکی در اثر نیش کک جوندگان به انسان منتقل می شود. معمولاً در محل گزش التهاب، تورم و قرمزی پوست مشاهده می شود. باکتری از طریق سیستم لنفاوی به نزدیک ترین گره لنفی (کشاله ران، زیر بغل و گردن) منتقل و سبب تورم و التهاب می گردد. از علائم این بیماری، تب (۳۹-۴۰°C)، لرز، سردرد، التهاب و تورم غدد لنفی به خصوص در ناحیه کشاله ران، افزایش ضربان قلب و کاهش فشار خون می باشد. در طاعون باکتری^۲ نمونه کشت خون فرد بیمار مثبت است ولی در فرد هیچگونه لنفوآدنوپاتی و ذات الریه ای مشاهده نمی شود. طاعون ریوی معمولاً از طریق آئروسول های تنفسی منتقل می گردد و علائم اولیه آن مشابه آنفولانزا است. از علائم بالینی آن می توان به تب بالا، لرز، سردرد، سرفه (همراه با خلط شفاف یا خونی و آبکی) و تنگی نفس اشاره کرد [۱۳، ۲، ۳].

روش های تشخیص کلاسیک: نمونه های بالینی مورد استفاده جهت تشخیص این باکتری خون، آسپیراسیون غده های لنفاوی، خلط گلو، مایع مغزی نخاعی در افراد مشکوک به مننژیت، زخم های پوستی، شستشوی نای و نمونه بافت طحال می باشد [۱۸، ۱۷، ۳].

کشت و تست های بیوشیمیایی باکتری: برای جداسازی و تهیه کشت خالص باکتری، از محیط های کشت بلاد آگار، نوترینت آگار و مک کانگی آگار استفاده می شود. بر روی محیط مک کانگی آگار بعد از ۲۴-۴۸ ساعت کلنی های

ضعیف مسی رنگ و بعد از ۷۲ ساعت کلنی های مشخص تر و پررنگ تر ایجاد می شود. البته این باکتری کند رشد است و ممکن است تا ۶ روز ظهور کلنی های آن به طول بیانجامد. از این کشت، جهت رنگ آمیزی و مشاهده میکروسکوپی، مشخص کردن ویژگی های رشد در محیط- های مایع و جامد، توصیف ویژگی های بیوشیمیایی و سنجش حساسیت به باکتریوفاژ اختصاصی استفاده می- شود. بررسی میکروسکوپی از طریق رنگ آمیزی رایت، گیمسا و وایسون انجام می شود. در نمونه های رنگ آمیزی شده، یرسینیا پستیپس و سایر یرسینیاهای باکتری های روده ای و برخی باکتری های گرم منفی به ویژه پاستورلا ظاهری دو قطبی پیدا می کنند. به همین دلیل رنگ آمیزی یک تست انحصاری برای این باکتری نیست. تست- های بیوشیمیایی مانند اکسیداز، ایندول، اوره آز، کاتالاز و غیره برای تمایز این باکتری از یرسینیا سودوتوبرکلوزیس و یرسینیا انتروکولیتیکا استفاده می شود. البته در دسترس نبودن روش های مناسب انتقال نمونه ها از مناطق آلوده به مراکز تشخیصی ممکن است باعث خشک شدن آنها، آلودگی نمونه ها یا مرگ باکتری ها گردد [۳، ۱۹، ۱۲].

استفاده از کیت های تشخیصی جدید سبب سهولت و سرعت در روش های مبتنی بر کشت شده است. این کیت ها دارای تعدادی تیوب حاوی محیط های کشت مربوط به تست های بیوشیمیایی مختلف می باشند. بعضی از این کیت ها مانند: BBL Crystal به صورت نیمه اتوماتیک هستند و بعضی دیگر مانند: Vitek GNI card به صورت اتوماتیک استفاده می شوند [۲۰، ۲۱، ۲۲].

حساسیت به باکتریوفاژ اختصاصی: در سال ۱۹۳۰ از حساسیت به باکتریوفاژ اختصاصی برای فاژ تایپینگ و تشخیص ارگانیزم های عفونی استفاده گردید. فاژهای اختصاصی Pokrovskaya، φA1122، L-413C، Yep-phi برای تشخیص این باکتری مورد استفاده قرار می گیرند. این روش بدلیل نیاز به شرایط آزمایشگاهی خاص و وقتگیر بودن (۲۴ تا ۳۶ ساعت) چندان مناسب نیست [۱۵، ۲۳، ۲۴].

تلقیح به حیوانات آزمایشگاهی: جوندگانی مانند موش و خوکچه هندی برای تلقیح یرسینیا پستیپس استفاده می-

- 1 - Bubonic plague
- 2 - Septicaemic plague
- 3 - Pneumonic plague

برای تشخیص باکتری بر اساس آنتی ژن کپسولی f1 پرداختند. گرچه روش ایمونوفلورسنت میکروسکوپی طی دو ساعت انجام می شود اما به دلیل نیاز به کشت باکتری وقت گیر می باشد. کیت های ایمونوکروماتوگرافی مانند:

BTA Strips (Tetracore, Gaithersburg, MD)
ABICAP columns (Senova, Jena, Germany)
سریع هستند و به صورت دستی نیز قابل استفاده هستند. این کیت ها نیاز به تجهیزات خاصی ندارند و از نظر اقتصادی مناسب می باشند. روش فلوسایتومتري پر هزینه است اما می توان چندین هدف مختلف را همزمان شناسایی کرد و برای نمونه هایی با تعداد بالا مناسب است [۳۱].

راجرز^۶ و همکاران در سال ۲۰۰۹ دوکیت ایمونوکروماتوگرافی برای تشخیص آنتی بادی ضد این باکتری طراحی و نتایج آن را با الایزا مقایسه کردند (شکل ۲) [۳۲].

روش های تشخیص مولکولی:

Standard PCR: هینباچ^۷ و همکاران در سال ۱۹۹۳ از PCR برای تشخیص جدایه های یرسینیا پستیس از نمونه های کک و انسان (بدست آمده از هر چهار قاره) استفاده کردند. نتایج، ویژگی بالا، زمان کوتاه (۸ ساعت) مورد نیاز و مناسب بودن روش برای بررسی های اپیدمیولوژیک را نشان داد [۳۳].

Multiplex PCR: تسوکانو^۸ و همکاران در سال ۱۹۹۶ از روش Multiplex PCR برای تشخیص یرسینیا پستیس از سایر گونه های پاتوژن یرسینیا و انتروباکتریاسه ها استفاده کردند و آن را مناسب ارزیابی کردند [۳۴].

آلمدیا^۹ و همکاران در سال ۱۹۹۹ از روش Multiplex برای تشخیص این باکتری استفاده کردند. از دست دادن پلاسمید حاوی ژن caf1 باعث نتایج منفی کاذب در نمونه های بدست آمده از کک ها، انسان ها و جوندگان بود. استفاده از این روش سبب شد به اهمیت بررسی حضور چند پلاسمید مختلف به صورت همزمان پی ببرند [۳۵].

شوند. در این روش سوسپانسیونی از باکتری تهیه کرده و به حیوان آزمایشگاهی تلقیح می کنند. مرگ حیوان به عنوان نتیجه مثبت در نظر گرفته می شود و حداقل ۳ روز زمان برای آن لازم است.

طی یک مطالعه، انگلتالر^۱ و همکاران در سال ۱۹۹۹ از روش تلقیح به حیوانات آزمایشگاهی برای تشخیص یرسینیا پستیس استفاده کردند. آنها نمونه های بدست آمده از حیوانات تلقیح شده را با روش های آنتی بادی فلورسنت، کشت و PCR نیز بررسی کردند. نتایج نشان داد که در ابتدا تمامی موش ها به طاعون مبتلا شده بودند اما مقاومت نسبی برخی از موش ها به باکتری سبب تاخیر در مرگ آنها گردیده بود. بنابراین استفاده از روش تلقیح و مرگ حیوان آزمایشگاهی به عنوان نقطه انتهایی سنجش، باعث نتایج منفی کاذب می شود [۲۵، ۲۶].

روش های سرولوژی: روش های تشخیص سرولوژی این باکتری مبتنی بر سنجش آنتی بادی در سرم یا تشخیص باکتری از طریق آنتی ژن کپسولی f1 آن می باشد [۲۷]. کائو^۲ و همکاران در سال ۱۹۹۵ برای تشخیص آنتی ژن f1 از بیوسنسورهای فیبر نوری استفاده کردند. این تکنیک دارای دقت بالایی است و برای تشخیص آنتی ژن f1 در غلظت های ۴۰۰-۵۰ ng/ml در نمونه های سرم و خون قابل استفاده می باشد. حد تشخیص این روش ۵ ng/ml می باشد. این روش به لحاظ زمان و سرعت تشخیص بسیار مناسب است و در مقایسه با جداسازی و کشت باکتری، آسان تر و خطر کمتری نیز دارد [۲۸]. سوزوکی^۳ و همکاران در سال ۱۹۷۷ از دو روش آگلوتیناسیون بر روی لام و تیتراسیون آنتی بادی در لوله برای تشخیص آنتی بادی ضد آنتی ژن کپسولی f1 در سرم بیماران استفاده کردند [۲۹]. ویلیامز^۴ و همکاران در سال ۱۹۸۲ از روش آگلوتیناسیون و الایزا برای تشخیص آنتی بادی استفاده و حساسیت الایزا را نشان دادند [۳۰]. توماس^۵ و همکاران در سال ۲۰۰۷ به مقایسه کیت های ایمونوفلورسنت میکروسکوپی، الایزا، فلوسایتومتري و ایمونوکروماتوگرافی

1 -Engelthaler

2 - Cao

3 - Suzuki

4 - Williams

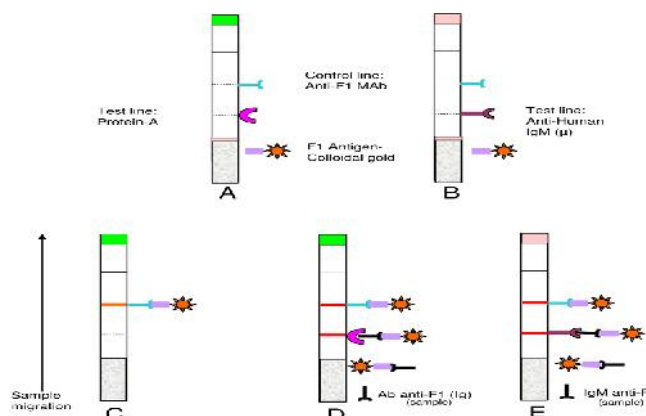
5 - Tomaso

6 - Rajerison

7 -Hinnebusch

8 - Tsukano

9 -Almeida

شکل ۲: تست ایمنوکروماتوگرافی برای شناسایی IgM و IgG. A: تست SIgT، B: تست HIgM، C: تست کنترل منفی، D: تست مثبت برای Ig anti-F1، E: تست مثبت برای IgM anti-F1. در این روش نوار ایمنوکروماتوگرافی از سه قسمت جذب، اتصال و واکنش تشکیل شده است. در بالای نواحی مذکور قسمت کنترل قرار گرفته است. در تست SIgT که برای شناسایی IgG طراحی شده ابتدا نمونه سرم بیمار در ناحیه جذب افزوده می شود. در ناحیه اتصال، آنتی ژن کپسولی f1 پوشیده از طلا قرار گرفته است. آنتی بادی و آنتی ژن در این ناحیه کمپلکس شده و توسط خاصیت موپینگی به سمت بالا حرکت می کنند. در قسمت واکنش، پروتئین A برای به دام انداختن ناحیه Fc آنتی-بادی ها قرار گرفته است. تجمع کمپلکس آنتی بادی و آنتی ژن در این ناحیه سبب تولید سیگنال می شود. تغییر رنگ این ناحیه به رنگ صورتی نشانه واکنش مثبت است. برای تایید صحت و درستی آزمایش ناحیه کنترل نیز طراحی شده است. در ناحیه کنترل مونوکلونال آنتی بادی ضد آنتی ژن f1 قرار گرفت است. اتصال آنتی ژن به این ناحیه سبب تغییر رنگ این ناحیه به صورتی می شود. کیت HIgM برای شناسایی IgM طراحی شده است و در ناحیه واکنش آن anti-human IgM قرار گرفته است [۳۲]

کریمی و همکاران در سال ۲۰۱۳ از روش Multiplex PCR برای شناسایی سالمونلا تیفی، باسیلوس آنتراسیس و یرسینیا پستیس استفاده کردند. آنها نشان دادند این روش قادر است ۱ تا ۱۰ کپی ژنوم و یا ۱ تا ۱۰ واحد کلنی ساز برای هر کدام از باکتری های به طور اختصاصی تشخیص دهد [۳۶].

سلیمانی و همکاران در سال ۲۰۱۲ از روش PCR بر اساس ژن های caf1 و pla یرسینیا پستیس استفاده کردند. آنها در این مطالعه از ۵۰ نمونه خون و سرم که به

سلیمانی و همکاران در سال ۲۰۱۰ از روش Uniplex PCR و Multiplex PCR برای تشخیص این باکتری استفاده کردند. در این بررسی از ۱۴ گونه باکتری به عنوان کنترل منفی و از ژنوم سوش وحشی یرسینیا پستیس به عنوان کنترل مثبت استفاده شد. حد تشخیص این روش برای ژن caf1 برابر با ۳۷۰ کپی و برای ژن Pla برابر با ۲۱ کپی بود. در مقایسه دو روش، Multiplex PCR به لحاظ زمان و هزینه مناسب تر ارزیابی شد [۱۲].

طور مصنوعی آلوده شده بودند و از ۵۰ نمونه غیر آلوده استفاده کردند. در این بررسی حساسیت و ویژگی برابر با ۱۰۰٪ گزارش گردید [۳۷].

Suicide PCR: رالت^۱ و همکاران در سال ۲۰۰۰ از روش suicide PCR برای تشخیص یرسیनिया پستیس در نمونه‌های بدست آمده از دندان یک کودک و دو بزرگسال (مربوط به قرن ۱۴) استفاده کردند. نمونه‌های باستانی معمولاً در معرض آلودگی‌های مختلف هستند و ممکن است فلور طبیعی نیز در آنها کلونیزه و سبب نتیجه مثبت

کاذب گردد. استفاده از این روش سبب به حداقل رسیدن نتایج مثبت کاذب گردید [۳۸].

Nested PCR: کمبل^۲ و همکاران در سال ۱۹۹۳ از این روش برای تشخیص یرسیनिया پستیس در ۴۳ نمونه بدست آمده از انسان، کک و جوندۀ استفاده کردند. نتایج آنها ویژگی بالای این روش و عدم تکثیر سویه‌های نزدیک مانند یرسیनिया سودوتوبرکلوزیس و یرسیनिया انتروکولیتیکا را نشان داد [۳۹].

Variable-Number Tandem Repeat (VNTR): آدیر^۳ و همکاران در سال ۲۰۰۰ با استفاده از روش تکرارهای تصادفی با تعداد متغیر یا VNTR به شناسایی تترانوکلئوتیدهای تکراری (CAAA) ژن *lcrV* پرداختند. این ناحیه نوکلئوتیدی متغیر دارای تنوع زیادی در ۳۵ سویه مورد مطالعه بود و این امر موجب تمایز سویه‌های مختلف از یکدیگر شد. این روش ابزاری با وضوح بالا برای بررسی‌های اپیدمیولوژیک و شناسایی سویه‌های مختلف یرسیनिया پستیس می باشد [۴۰].

Real-time PCR: هیگینز^۴ و همکاران در سال ۱۹۹۸ از Real-time PCR با پروب Taq Man برای تشخیص یرسیनिया پستیس استفاده کردند. در این بررسی حدتشخیص برابر با $2/1 \times 10^5$ کپی بدست آمد. در بین نتایج، یک مورد منفی به دلیل از دست دادن پلاسמיד حاوی ژن هدف مشاهده شد [۴۱].

لیندلر^۵ و همکاران در سال ۲۰۰۱ از Real-time PCR برای تشخیص یرسیनिया پستیس‌های مقاوم به سیپروفلوکساسین استفاده کردند. سیپروفلوکساسین یکی از مهمترین آنتی‌بیوتیک‌هایی است که یرسیनिया پستیس به آن مقاومت نشان می‌دهد. این آنتی‌بیوتیک با تاثیر بر روی عملکرد DNA ژیراز سبب اختلال در همانند سازی می‌شود. مقاومت به سیپروفلوکساسین در اثر ۴ نوع موتاسیون نقطه‌ای و یا تغییر در عملکرد غشا به وجود می‌آید. در تشخیص کلاسیک مقاومت به سیپروفلوکساسین، رشد ارگانیزم در حضور آنتی‌بیوتیک (انتشار آنتی‌بیوتیک بر روی محیط آگار) یا انکوباسیون ارگانیزم در غلظت‌های مختلف دارویی برای تعیین MIC استفاده می‌شود. این دو روش وابسته به رشد باکتری و بسیار وقت گیر می‌باشند. در این بررسی پروب و پرایمرها برای ناحیه‌ای از ژن *gyrA* (کد کننده مقاومت به کینولون) طراحی گردید [۴۲].

لویز^۶ و همکاران در سال ۲۰۰۳ از روش Real-time PCR برای بررسی نمونه‌های ریوی آلوده به یرسیनिया پستیس استفاده کردند. آنها به هر واکنش یک کنترل مثبت داخلی برای بررسی وجود یا عدم وجود مهارکننده اضافه کردند. نتایج نشان داد زمانی که مهار کننده ای در واکنش‌ها نباشد ویژگی روش ۱۰۰٪ و حساسیت آن برابر با 10^2 CFU/ml است. در صورت وجود مهارکننده، مدت زمان انجام آزمایش طولانی تر شده و برای تشخیص به حداقل غلظتی برابر با 10^4 CFU/ml از باکتری نیاز است. این روش، برای استفاده در هنگام حملات بیوتروریسم و همچنین موارد طاعون ریوی توصیه گردید [۴۳].

چاز^۷ و همکاران در سال ۲۰۰۵ از Real-time PCR با استفاده از سه پروب Simple-MGB Eclipse probe، TaqMan و Probe برای تمایز یرسیनिया پستیس از یرسیनिया سودوتوبرکلوزیس استفاده کردند [۱].

ریم^۸ و همکاران در سال ۲۰۱۰ روش Real-time PCR (۵ نوکلئاز و پروب هیبریداسیون) را با روش‌های ایمونو-کروماتوگرافی و کشت بر روی نمونه‌های ۱۴۹ بیمار

5 - Lindler
6 -Loiez
7 - Chase
8 - Riehm

1 - Raoult
2 - Campbell
3 - Adair
4 Higgins

مشکوک به طاعون خیارکی مقایسه کردند. از این تعداد، ۴۰ مورد توسط کشت، ۸۸ مورد توسط ایمونوکروماتوگرافی، ۱۲۰ مورد با تکثیر ژن *caf1* و ۱۱۹ مورد با تکثیر ژن *pla* مثبت شد. با مقایسه دو پروب فوق، ۵ نوکلئاز روش مناسبی برای تشخیص افراد مشکوک به طاعون خیارکی معرفی شد [۴۴].

شی کیو^۱ و همکاران نیز در سال ۲۰۱۰ از روش Real-time PCR با استفاده از پروب TaqMan برای تشخیص این باکتری استفاده کردند. آنها تلاش کردند روش هایی را برای پایداری بیشتر واکنش گرهای معرفی کنند. وکیوم و خشک کردن واکنشگرها سبب پایداری غلظت های پایین برای ۴۹ روز و غلظت های بالا برای ۷۹ روز شد [۲۷].

کبیری و همکاران در سال ۲۰۱۳ از روش Real-time PCR با استفاده از پروب Taq Man برای تشخیص بر اساس ژن *caf1* استفاده کردند. کمترین حد تشخیص برابر با 3×10^2 کپی بود. نتایج، سرعت، دقت و قابل اطمینان بودن روش را نشان داد [۴۵].

کبیری و همکاران در سال ۲۰۱۳ یک کنترل مثبت داخلی رقابتی (IPC) برای تشخیص ژن های *caf1* و *pla* باکتری با استفاده از روش Real-time PCR طراحی کردند. برای ساخت ترادف IPC از ژن *Aox1* مخمر پیکیا پاستوریس استفاده شد. نتایج نشان داد استفاده از یک کنترل مثبت داخلی از نتایج منفی و مثبت کاذب جلوگیری می کند و سبب اطمینان بخشیدن به نتایج می شود [۴۶].

Quadruplex Real-time PCR: توماس^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۶ از روش Multiplex Real-time PCR با استفاده از پروب Taq Man به تشخیص یرسینیا پستیس با هدف گذار ی ۴ ژن پرداختند. ویژگی این روش ۱۰۰٪ و حساسیت آن به کمتر از ۸۵ cfu رسید [۴۷].

استوارت^۳ و همکاران در سال ۲۰۰۸ از روش Quadruplex Real-time PCR با استفاده از پروب TaqMan برای تشخیص یک ژن کروموزومی و سه ژن پلاسمیدی استفاده کردند. تکثیر ژن کروموزومی *yihn*

ویژگی ۱۰۰٪، ژن های *pla* و *caf1* ویژگی ۹۸٪ و ژن *lcvV* ویژگی ۷۵٪ را نشان داد. این روش به دلیل حساسیت پایین ناشی از انجام واکنش Multiplex، بیشتر برای تایید یرسینیا پستیس های جدا شده از کشت مناسب است [۴۸].

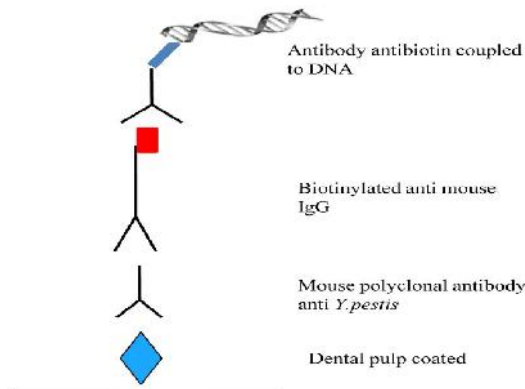
TaqMan Array Card: راشوال^۴ و همکاران در سال ۲۰۱۲ از روش TaqMan Array Card برای تشخیص این باکتری استفاده کردند. این روش به طور معمول برای بررسی بیان ژن ها کاربرد دارد. از این روش برای شناسایی تعدادی از عوامل باکتریایی از جمله یرسینیا پستیس، بورخولدریا مالئی، فرانسیسلا تولارنسیس و باسیلوس آنتراسیس که همگی دارای پتانسیل استفاده در بیوتروریسم هستند استفاده شد. نتایج نشان داد که بالاترین ویژگی مربوط به یرسینیا پستیس (۱۰۰٪) می باشد [۴۹].

Immuno-PCR: در سال ۱۹۹۲ برای اولین بار از Immuno-PCR (ترکیبی از الایزا و PCR) به منظور تشخیص استفاده شد. مالو^۵ و همکاران در سال ۲۰۱۲ از این روش برای تشخیص یرسینیا پستیس در نمونه های باستانی (۳۴ نمونه دندان اجساد متعلق به قرن چهاردهم) استفاده کردند. از بین ۳۴ نمونه، ۱۰ مورد توسط PCR، ۳ مورد توسط الایزا و ۱۴ مورد توسط Immuno-PCR مثبت شد. در این بررسی ابتدا به پروتئین های پالپ دندان آنتی بادی ضد *f1* افزوده و سپس شستشو داده می شود. در مرحله دوم آنتی بادی ضد آنتی بادی اول افزوده و در مرحله آخر بعد از شستشو، آنتی بادی که حاوی DNA است افزوده می شود. در صورتی که هر سه آنتی بادی متصل شده باشند، DNA متصل به آنتی بادی سوم توسط Real-time PCR تکثیر و نمودار آن مشاهده می شود. این کار سبب افزایش حساسیت و ویژگی ۱۰۰۰۰-۱۰۰ برابر نسبت به الایزا می شود (شکل ۳) [۵۰].

روش های تشخیص نوین:

روش توده سنجی MALDI-TOF: آیادورای^۶ و همکاران در سال ۲۰۱۰ از این روش برای تشخیص یرسینیا پستیس

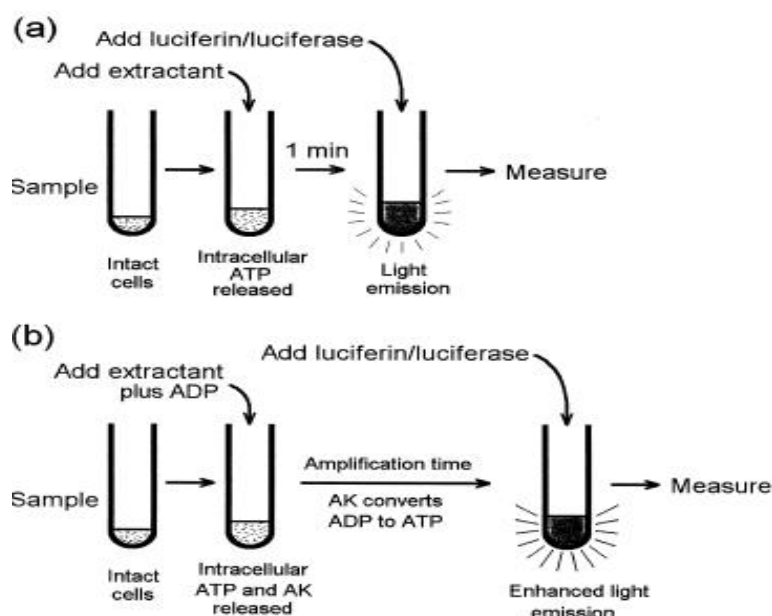

شکل ۳: تست Immuno-PCR برای تشخیص آنتی ژن f1 یرسینیا پستیس [۵۰].

توسط لیزات سلول است [۱۵]. هنگامی که به تیوب حاوی باکتری مورد نظر فازهای اختصاصی افزوده شود باکتری لیز و محتویات آن از جمله ATP خارج می‌شود. اگر به این تیوب آنزیم لوسیفراز افزوده شود در حضور ATP نور تولید می‌شود. وقتی محققین علاوه بر ATP از آنزیم آدنیلات کیناز نیز به عنوان بیومارکر استفاده کردند نتیجه بهتری گرفتند و نور بیشتری تولید شد (شکل ۴ مقایسه ای این دو حالت را نشان می‌دهد) [۵۲]. تشخیص بر اساس آزاد شدن آنزیم بتا گالاکتوزیداز نیز روشی مبتنی بر استفاده از باکتریوفاژ اختصاصی و لیز سلول است. هنگام لیز سلول آنزیم بتا گالاکتوزیداز آزاد می‌شود و محققین با استفاده از روش‌های الکتروشیمیایی این مارکر سلولی را اندازه گیری می‌کنند. این روش دقیق است و به مدت زمان ۸-۶ ساعت نیاز دارد [۵۶]. نوع دیگری از روش‌های تشخیص توسط باکتریوفاژ، تشخیص غیر مستقیم باکتری با استفاده از فازهای مهندسی شده برای بیان ژن‌های گزارشگر لوسیفراز و پروتئین فلورسنت سبز (GFP) و سایر ژن‌ها است [۱۵]. در روش مشابه دیگر ژن لوسیفراز وارد فاز اختصاصی ϕ A1122 می‌گردد.

استفاده کردند. در این روش حساس و سریع از پروفایل پروتئینی برای تشخیص جنس، گونه و زیر گونه باکتری‌ها استفاده می‌شود. ابتدا سوسپانسیون حاوی پروتئین‌های یرسینیا پستیس در پلیت‌های مخصوص ریخته و نور لیزر به آن تابانده، سپس طیف حاصل توسط دستگاه اسپکتوفوتومتری سنجیده می‌شود. مجموعه ای از طیف-های بیوتایپ‌های مختلف باکتری به این طریق تهیه می‌شود و در زمان ظهور بیماری، با مقایسه طیف‌ها، به سویه باکتری مورد آزمایش پی می‌برند. در این روش هر سه بیوتایپ یرسینیا پستیس از طریق طیف‌های تولید شده شناسایی می‌شود. از مزایای روش MALDI-TOF، هزینه کم و امکان آماده سازی نمونه‌ها، اخذ داده‌ها و ارزیابی آن‌ها به صورت اتوماتیک می‌باشد [۵۱].

روش‌های نوین استفاده از فاز: روش‌های کلاسیک تشخیص باکتری توسط فاز بسیار وقت گیر است. با توجه به پیشرفت خیلی سریع بیماری و نیاز به درمان آنتی-بیوتیکی صحیح، چندین روش سریع با استفاده از فاز بررسی شده است [۲۳]. از جمله این روش‌ها آزاد شدن ATP یا آنزیم‌هایی مانند آدنیلات کیناز و بتاگالاکتوزیداز

شکل ۴: مقایسه سنجش آنزیم آدنیلات کیناز در افزایش نور توسط آنزیم لوسیفراز در آزمایش تشخیص باکتری با استفاده از لیز سلولی توسط فاز اختصاصی [۵۲].

وجود آمدن نتایج منفی کاذب می شود اما استفاده از فاز ارتباطی با ژن های پلاسمید ندارد و می توان از این طریق بر این نتایج کاذب غلبه کرد. این روش تنها برای تشخیص نمونه هایی که دارای باکتری زنده، مناسب است [۱۵].
Fluorescent In Situ Hybridization (FISH)
کنتی^۲ و همکاران در سال ۲۰۰۸ از روش FISH با استفاده از پروب پپتید نوکلئیک اسید (PNA) استفاده کردند. اساس روش FISH بر پایه اتصال پروب PNA به مناطق اختصاصی از RNA می باشد. نتایج نشان داد این روش قادر به تشخیص باکتری زنده می باشد و از آن برای تشخیص سریع در جنگ های میکروبی می توان استفاده کرد [۱۳].

وقتی به تیوب حاوی باکتری، فاز نو ترکیب اضافه می شود نور سبزی تولید می شود که توسط دستگاه لومینیتور قابل سنجش است [۲۳، ۵۳]
سرگوو^۱ و همکاران در سال ۲۰۱۰ از تکنیک Real-time PCR به همراه باکتریوفازهای اختصاصی استفاده کردند. در این بررسی اندازه پلاک، طول چرخه لایتنیک و مدت زمان لیز توسط دو باکتریوفاز اختصاصی L-413 و ϕ A1122 بررسی گردید. حساسیت تشخیص هنگام استفاده از فاز ϕ A1122 برابر با 10^3 CFU/ml و در مورد فاز L-413 حدود ۱۰۰ باکتری تعیین شد. در روش های مولکولی که تشخیص بر اساس ژن های پلاسمیدی است، از دست دادن پلاسمید حاوی ژن های هدف سبب به

بحث

روش‌های تشخیص کلاسیک مانند تست های بیوشیمیایی، حساسیت به باکتریوفاژ اختصاصی، رنگ آمیزی و غیره، مبتنی بر کشت می باشند. اما بدلیل کند رشد بودن باکتری، انکوباسیون و تشخیص آن بسیار وقت گیر و ممکن است ۵ روز طول بکشد. همچنین به دلیل خطرناک بودن باکتری، روش های کلاسیک مبتنی بر کشت تنها در آزمایشگاه های دارای BSL3 قابل استفاده می باشد. روش های رنگ آمیزی ایمونوفلورسنت و رادیوایزوتوپ های بر چسب دار نیز نیاز به کشت باکتریایی دارند و وقت گیر می باشند.

در روش های سرولوژی، آنتی ژن کپسولی f1 فقط بین دمای ۳۳-۳۷°C بیان می شود به همین دلیل انکوبه کردن کشت باکتری در دمای کمتر از این طیف و بیش از ۳۰ ساعت منجر به نتیجه منفی کاذب می شود. گرچه روش ایمونوکروماتوگرافی برای تشخیص آنتی ژن کپسولی f1، سریع بوده و اجرای آن ۲۰ دقیقه زمان لازم دارد اما کیت تجاری آن هنوز در دسترس نیست. به طور کلی روش های سرولوژی برای مطالعات اپیدمیولوژیک و تایید گذشته نگر عفونت مناسب هستند، اما برای تشخیص عفونت در فاز حاد بیماری ارزش کمی دارند. بنابراین در هنگام حملات بیوتروریستی استفاده از تست های سرولوژی برای تشخیص، نگران کننده خواهد بود. علاوه بر این یرسینیا پستیس یک ارگانیزم دارای تنوع آنتی ژنیک است. بنابراین دارای ظرفیت دست ورزی برای تغییر ترادف های ژنتیکی نیز می باشد که ممکن است موجب بی اثر شدن استفاده از سنسورهای رایج در تشخیص گردد [۱۲، ۴۴، ۵۰]. در روش تلقیح به حیوانات آزمایشگاهی نیز مشاهده مرگ جاندار به عنوان نقطه انتهایی سنجش سبب به وجود آمدن نتایج منفی کاذب می شود [۲۶].

روش های تشخیص مولکولی (PCR و Real-time PCR) غالباً سریع (۴-۸ ساعت) و قابل اطمینان برای شناسایی هستند. این روش ها برای شناسایی یرسینیا پستیس در نمونه های مختلفی از جمله مواد غذایی، بالینی، حقیقی یا شبیه سازی شده، نمونه های باستانی و غیره استفاده می شوند. در این روش ها تشخیص بر اساس ژن های بیماری زا می باشد. ژن هایی مانند *caf1* و *pla* که

به ترتیب بر روی پلاسمید های pPCP₁ و pMT₁ قرار گرفته اند بدلیل انحصاری بودن برای یرسینیا پستیس بهترین ژن ها برای تشخیص می باشند. در بین ژن های کروموزومی، ژن های *yinh* و *irp2* به دلیل آنکه منحصرأ در یرسینیا پستیس قرار دارند نیز مناسب می باشند. در اکثر سویه ها معمولاً هر سه پلاسمید بیماری زا وجود دارند ولی گاهی در بعضی بیماران، سویه های غیر معمولی مشاهده می شوند که فاقد یک یا تعداد بیشتری از پلاسمیدهای بیماری زا هستند در نتیجه سبب ایجاد نتایج منفی کاذب می گردند به همین دلیل در بیشتر طراحی های تشخیص مولکولی معمولاً چندین ژن برای تشخیص استفاده می شوند [۱، ۱۲، ۱۵، ۳۵، ۴۸]. البته DNA سویه های یرسینیا پستیس دارای ۹۰٪ تشابه با سویه های یرسینیا سودوتوبرکلوزیس، سویه های پاتوژن انتریک و سویه هایی که به طور معمول از نمونه های محیطی بدست می آیند می باشند. این تشابه نوکلئوتیدی ممکن است سبب به وجود آمدن نتایج مثبت کاذب گردد. این انعطاف پذیری ژنومی نتیجه عناصر ژنتیکی متحرک از جمله ترانسپوزون ها، قطعات الحاقی متحرک و باکتریوفاژهای ادغام شونده می باشد [۵۴]. تکنیک های مولکولی دارای مزایای بسیاری زیادی نسبت روش های کلاسیک هستند. در آزمایشگاه های بالینی هنگامی که پرسنل با نمونه های آلوده برای انجام کشت، تست های بیوشیمیایی و غربالگری نمونه های آلوده یرسینیا پستیس سروکار دارند امکان ابتلا وجود دارد. اما اگر DNA نمونه ها بطور اتوماتیک استخراج و خالص شود، ایمن تر و ریسک احتمال آلودگی پرسنل تنها در مدت زمان محدودی قبل از استخراج DNA وجود خواهد داشت. روش های مولکولی علاوه بر برخورداری از سرعت و حساسیت بالا قادر به تشخیص باکتری های غیرزنده نیز می باشند. در روش PCR یک زمان اضافی برای آنالیز محصول PCR توسط الکتروفورز ژل آگارز لازم است که سبب زمان بر شدن می شود علاوه بر این، امکان آلودگی مقاطع محیط آزمایشگاه توسط محصول PCR وجود دارد. اما در روش Real-time PCR نیازی به الکتروفورز محصول نیست، در نتیجه در زمان هم صرفه جویی می شود. همچنین بر خلاف PCR که باید فرایند تکثیر کامل

انجام شود تا محققین بتوانند نتیجه کار خود را مشاهده کنند در این روش به کمک فلورسنسی که پروب ساطع می کند امکان مشاهده پیشرفت لحظه به لحظه واکنش وجود دارد. همچنین تکنیک های Multiplex PCR، Multiplex Real-time PCR و Quadruplex Real-time PCR به دلیل آنکه چند ژن را هدف قرار می دهند و امکان بررسی چندین پلاسمید تنها در یک واکنش را دارند، سبب کاهش نتایج منفی کاذب می گردند [۱۲، ۱۵، ۳۵، ۴۷، ۴۸].

نتیجه گیری

در حال حاضر روش های کلاسیک و نوین متنوعی برای تشخیص باکتری یرسینیا پستیس وجود دارد. هر کدام از این روش ها دارای معایب و مزایایی می باشند. اما مقایسه آنها نشان دهنده اهمیت و سرعت روش های مولکولی، به خصوص Real-time PCR است. مطالعات انجام گرفته و همچنین تلاش شرکت های مختلف برای تولید و ارائه کیت های تشخیص مولکولی برای این باکتری، نشاندهنده این واقعیت می باشد. وجود کانون طاعون خیز در ایران، اهمیت سوء استفاده در بیوتروریسم و همچنین کمبود آزمایشگاه های مجهز دارای سطح ایمنی زیستی ۳ برای کشت این باکتری، اهمیت توجه به روش های مولکولی را بیشتر می کند.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله مراتب قدردانی و تشکر صمیمانه خود را از کلیه مسئولینی که در دانشگاه علوم پزشکی آجا در انجام این مطالعه همکاری نموده اند، ابراز می کنند.

References

1. Chase CJ, Ulrich MP, Wasieloski LP, Kondig JP, Garrison J, Lindler LE, "et al", Real-time PCR assays targeting a unique chromosomal sequence of *Yersinia pestis*, Clin Chem. 2005;51(10):1778-1785.
2. Rollins SE, Rollins SM, Ryan ET, *Yersinia pestis* and the plague, Am J Clin Pathol, 2003;119(1): 78-85.
3. Perry RD, Fetherston JD, *Yersinia pestis* etiologic agent of plague, Clin Microbiol Rev, 1997;10(1):35-66.
4. Anker M, Schaaf D, WHO report on global surveillance of epidemic prone infectious diseases, Available from: URL: <http://www.who.int/en/>, (Accessed: 10 March 2013).
5. WHO Report on Global Surveillance of Epidemic-prone Infectious Diseases Plague, Available from: URL: http://www.who.int/csr/resources/publications/plague/CSR_ISR_2000_1/en/index6.html., (Accessed: 11 December 2013).
6. Bertherat E, Human Plague in the 21st century, Available from: URL: <http://www.who.int/en/>, (Accessed: 11 December 2013).
7. Butler T, Plague into the 21st century, CID, 2009;49(5):736-42.
8. Global Alert and Response (GAR), Available from: URL: <http://www.who.int/csr/don/archive/disease/plague/en/>, (Accessed: 11 December 2013).
9. Bubonic Plague Kills at least 20 People in Madagascar, Available from: URL: <http://entomologytoday.org>, (Accessed: 11 December 2013).
10. Azizi MH, Azizi F, A History of the Human Plague in Iran, Archives of Iranian medicine, 2010; 13(6): 563[Persian]
11. Esamaeili S, Azadmanesh K, Naddaf SR, Rajerison M, Carniel E, Mostafavi E, Serologic Survey of Plague in Animals, Western Iran, Emerg Infect Dis. 2013; 19(9): 1549[Persian]
12. Soleimani M, Eini F, Raufi MF, Azari F, Farzampour S, Jamshidian E, "et al", Design of Multiplex Polymerase Chain Reaction (PCR) Method for Molecular Detection of *Yersinia pestis* Bacterium, Cell Journal (Yakhteh), 2010;12(3):363-70[Persian]
13. Kenny JH, Zhou Y, Schrieffer ME, Bearden SW, Detection of viable *Yersinia pestis* by fluorescence in situ hybridization using peptide nucleic acid probes, J Microbiol Methods, 2008; 75(2):293-301.
14. Woron AM, Nazarian EJ, Egan C, McDonough KA, Cirino NM, Limberger RJ, "et al", Development and evaluation of a 4-target multiplex real-time polymerase chain reaction assay for the detection and characterization of *Yersinia pestis*, Diagn Microbiol Infect Dis. 2006; 56(3): 261-8
15. Sergueev KV, He Y, Borschel RH, Nikolich MP, Filippov AA, Rapid and sensitive detection of *Yersinia pestis* using amplification of plague diagnostic bacteriophages monitored by Real-time PCR, PLoS One, 2010; 5(6): e11337.
16. Anisimov AP, Amoako KK, Treatment of plague: promising alternatives to antibiotics, Journal of medical microbiology, 2006;55(11): 1461-1475.
17. Anisimov AP, Lindler LE, Pier GB, Intraspecific diversity of *Yersinia pestis*, Clin Microbiol Rev, 2004; 17(2): 434-464.
18. Nagoba B, Nagoba BR, Microbiology for Dental Students, BI Publications Pvt Ltd, 2007, 131-133
19. Keyes DC, Burstein JL, Schwartz RB, Swienton RE, Medical response to terrorism: Preparedness and clinical practice, Lippincott Williams & Wilkins, USA, 2004, 70-80.
20. Wilmoth BA, Chu MC, Quan TJ, Identification of *Yersinia pestis* by BBL Crystal Enteric Nonfermenter Identification System, J Clin Microbiol, 1996; 34(11):2829-30
21. Stepp CA, Woods M, Laboratory procedures for medical office personnel, W.B. Saunders Company, United States of America, 1998, 539-545
22. Linde HJ, Neubauer H, Meyer H, Aleksic S, Lehn N, Identification of *Yersinia* species by the Vitek GNI card, J Clin Microbiol, 1999; 37(1): 211-4.
23. Schofield DA, Molineux IJ, Westwater C, Diagnostic bioluminescent phage for detection of *Yersinia pestis*, J Clin Microbiol, 2009; 47(12): 3887-94.

24. Filippov AA, Sergueev KV, He Y, Huang XZ, Gnade BT, Mueller AJ, "et al", Bacteriophage-resistant mutants in *Yersinia pestis*: identification of phage receptors and attenuation for mice, PLoS One, 2011; 6(9): e25486.
25. Baltazard M, Davis D, Devignat R, Girard G, Gohar M, Kartman L, "et al", Recommended laboratory methods for the diagnosis of plague, Bull World Health Organ, 1956; 14(3): 457.
26. Engelthaler DM, Gage KL, Montenieri JA, Chu M, Carter LG, PCR detection of *Yersinia pestis* in fleas: comparison with mouse inoculation, J Clin Microbiol, 1999; 37(6):1980-4.
27. Qu S, Shi Q, Zhou L, Guo Z, Zhou D, Zhai J, "et al", Ambient stable quantitative PCR reagents for the detection of *Yersinia pestis*, PLoS One, 2010; 4(3): 629.
28. Cao LK, Anderson GP, Ligler FS, Ezzell J, Detection of *Yersinia pestis* fraction 1 antigen with a fiber optic biosensor, J Clin Microbiol, 1995; 33(2): 336-41
29. Suzuki S, Sakakibara H, Hotta S, Latex agglutination tests for measurement of antiplague antibodies, J Clin Microbiol, 1977; 6(4):332-6.
30. Williams JE, Arntzen L, Robinson DM, Cavanaugh DC, Comparison of passive haemagglutination and enzyme-linked immunosorbent assay for serodiagnosis of plague, Bull World Health Organ. 1982; 60(5): 777.
31. Tomaso H, Thullier P, Seibold E, Guglielmo V, Buckendahl A, Rahalison L, "et al", Comparison of hand-held test kits, immunofluorescence microscopy, enzyme-linked immunosorbent assay and flow cytometric analysis for rapid presumptive identification of *Yersinia pestis*, J Clin Microbiol 2007; 45(10): 3404-7.
32. Rajerison M, Darteville S, Ralafiarisoa LA, Bitam I, Tuyet DTN, Andrianaivoarimanana V, "et al", Development and evaluation of two simple, rapid immunochromatographic tests for the detection of *Yersinia pestis* antibodies in humans and reservoirs, PLoS One. 2009; 3(4): 421.
33. Hinnebusch J, Schwan T, New method for plague surveillance using polymerase chain reaction to detect *Yersinia pestis* in fleas, J Clin Microbiol, 1993; 31(6): 1511-4.
34. Tsukano H, Itoh K, Suzuki S, Watanabe H, Detection and identification of *Yersinia pestis* by polymerase
35. Leal NC, Almeida AMP, Diagnosis of plague and identification of virulence markers in *Yersinia pestis* by multiplex-PCR, Rev Inst Med Trop Sao Paulo, 1999; 41(6): 339-42
36. Karami A, Safari Foroshani N, Aeidi A, Simultaneous Detection of *Salmonella typhi*, *Bacillus anthracis*, and *Yersinia pestis* by Multiplex PCR, scientific jornal of zanzan, 2013, 21(85): 93-107
37. Soleimani M, Majidzadeh K, Mohseni A, Kabiri KH, Verification and validation of a homemade *Yersinia pestis* PCR detection assay for blood and serum specimens, The 5th International Congress of Laboratory & Clinic, 2012.
38. Raoult D, Aboudharam G, Crubézy E, Larrouy G, Ludes B, Drancourt M. Molecular identification by "suicide PCR" of *Yersinia pestis* as the agent of Medieval Black Death, Natl Acad Sci U S A, 2000; 97(23):12800-3.
39. Campbell J, Lowe J, Walz S, Ezzell J, Rapid and specific identification of *Yersinia pestis* by using a nested polymerase chain reaction procedure, J Clin Microbiol, 1993; 31(3): 758-9.
40. Adair D, Worsham P, Hill K, Klevytska A, Jackson P, Friedlander A, "et al", Diversity in a Variable-Number Tandem Repeat from *Yersinia pestis*, J Appl Microbiol, 2000; 38(4): 1516-9.
41. Higgins JA, Ezzell J, Hinnebusch BJ, Shipley M, Henschel EA, Ibrahim MS. 5' Nuclease PCR Assay To Detect *Yersinia pestis*, J Clin Microbiol. 8-2284: (8)36; 1998.
42. Lindler LE, Fan W, Jahan N, Detection of Ciprofloxacin-Resistant *Yersinia pestis* by Fluorogenic PCR Using the LightCycler. J Clin Microbiol, 2001; 39(10): 3649-55.
43. Loiez C, Herwegh S, Wallet F, Armand S, Guinet F, Courcol RJ, Detection of *Yersinia pestis* in sputum by real-time PCR, J Clin Microbiol, 2003; 41(10): 4873-5
44. Riehm JM, Rahalison L, Scholz HC, Thoma B, Pfeffer M, Razanakoto LM, "et al", Detection of *Yersinia pestis* using real-time PCR in patients with suspected bubonic plague, Mol Cell Probes 2011; 25(1): 8-12
45. Kabiri KH, Majidzadeh K, Soleimani M, Quantitative Real-time PCR assay targeting *cafI* gene of *Yersinia pestis*, The 14th International Iranian Congress of Microbiology, 2013.

46. Kabiri KH, Desining a Real time PCR method to detected *Yersinia pestis* bacterium, Dissertation for the degree of MSc of Education, Islamic Azad University, Qom Branch, Septeember 2013[Persian]
47. Tomaso H, Reisinger EC, Dahouk S, Frangoulidis D, Rakin A, Landt O, “et al”, Rapid detection of *Yersinia pestis* with multiplex real-time PCR assays using fluorescent hybridisation probes, *FEMS Immunol Med Microbiol*, 2006; 38(2): 117-26.
48. Stewart A, Satterfield B, Cohen M, O'Neill K, Robison R, A quadruplex real-time PCR assay for the detection of *Yersinia pestis* and its plasmids, *J Med Microbiol*, 2008; 57(3): 324-31.
49. Rachwal PA, Rose HL, Cox V, Lukaszewski RA, Murch AL, Weller SA, The potential of TaqMan Array Cards for detection of multiple biological agents by real-time PCR. *PLoS One*, 2012; 7(4): e35971.
50. Malou N, Nappez C, Signoli M, Le Forestier C, Castex D, Drancourt M, “et al”, Immuno-PCR-A New Tool for Paleomicrobiology: The Plague Paradigm, *PLoS One*, 2012; 7(2): e31744.
51. Ayyadurai S, Flaudrops C, Raoult D, Drancourt M, Rapid identification and typing of *Yersinia pestis* and other *Yersinia* species by matrix-assisted laser desorption/ionization time-of-flight (MALDI-TOF) mass spectrometry, *BMC Microbiol*, 2010; 10(1): 285.
52. Blasco R, Murphy M, Sanders M, Squirrell D, Specific assays for bacteria using phage mediated release of adenylate kinase, *J Appl Microbiol*, 2002; 84(4):661-6.
53. Loessner MJ, Rees C, Stewart G, Scherer S, Construction of luciferase reporter bacteriophage A511: luxAB for rapid and sensitive detection of viable *Listeria* cells, *Appl Environ Microbiol*, 1996; 62(4):1133-40.
54. Radnedge L, Gamez-Chin S, McCready PM, Worsham PL, Andersen GL, Identification of nucleotide sequences for the specific and rapid detection of *Yersinia pestis*, *Appl Environ Microbiol*, 2001; 67(8): 3759-62.

Review on the Laboratory Diagnosis of *Yersinia pestis*

Kabiri KH¹, Majidzadeh K², Soleimani M³*

¹M.Sc of Microbiology, Department of Microbiology, Islamic Azad University Qom Branch, Qom, Iran.

²Assistant Professor of Biotechnology, Tasnim Biotechnology of Research Center (TBRC), Faculty of Medicine, AJA University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

³Assistant Professor of Microbiology, Department of Microbiology, Islamic Azad University Qom Branch, Qom, Iran.

*Corresponding Author: Islamic Azad University Qom Branch, Qom, Iran.

E-mail: soleimanidor@yahoo.com

Abstract

Yersinia pestis, the causative agent of plague is a Gram negative rod belonging to family of *Enterobacteriaceae*. CDC has categorized the organism as a priority A biological agent because of its high morbidity and mortality and easy distribution through infective respiratory droplets. We conducted a comprehensive study for the conventional, molecular and modern diagnostic methods of the organism. Biological safety, cultivation and detection assays are the main parts of the present paper. *Y.pestis* can be recognized in the laboratory by bacteriologic, serologic and molecular methods. Currently, there are various homemade and commercially molecular methods to apply in the clinical laboratories. Culture based methods to detect *Yersinia pestis* are laborious and time consuming. The molecular methods are rapid, accurate and reliable, so they have high potential to apply in clinical laboratories.

Key words: *Yersinia pestis*, Plague, Diagnosis method